

Zapojte sa aj Vy, vyjadrite podporu zavedeniu zálohovania

Kedže už z minulosti máme skúsenosti s tým, že vplyv rôznych záujmových skupín zablokoval zavedenie zálohovania, myslíme si, že je veľmi dôležitý tlak verejnosti. Ukážme, že nám nie je jedno, ako sa znečisťuje naše životné prostredie PET fľašami a plechovkami:

1. Pošlite nám fotografiu odhodnených PET fliaš v prírode na somzazalohovanie@priateliazeme.sk
2. Podporte kampaň za zálohovanie na www.facebook.com/somzazalohovanie a www.nulaodpadu.sk/somzazalohovanie

Čo ešte môžeme urobiť?

- Prestaňme používať PET fľaše a plechovky. Uprednostnime vodu z vodovodu, naberajme si vodu z prameňov, ktorých máme na Slovensku vyše 1000.
- Ak už kupujeme balenú vodu, uprednostnime vodu vo vratných sklenených fľašiach. Na rozdiel od plastových fliaš, ktoré je potrebné najprv zrecyklovať (teda rozrviť a vyrobiť novú fľašu), sklenené vratné fľaše sa len vyčistia a sú pripravené na naplnenie. Priemerne sa takto sklenená vratná fľaša použije približne 40-krát. Vratné fľaše majú povinnosť ponúkať obchody nad 200 m².

Vratné fľaše majú povinnosť ponúkať obchody nad 200 m²

- Ak obchod v našom okolí, ktorý má nad 200 m² neponúka nápoje vo vratných obaloch, upozorníme ich na túto povinnosť. Najprv je však potrebné zistiť, či takéto nápoje vo vratných obaloch existujú na trhu SR a či daný obchod predáva tieto druhy nápojov v obaloch na jedno použitie.
- Ak nájdete čiernu skládku, nahláste ju na príslušnom okresnom úrade, odbore starostlivosti o životné prostredie.
- Ak máte skúsenosti so zálohovaním z iných krajín, pošlite nám krátky popis, ako a či to funguje a fotografie (alebo spolu s fotografiami) na somzazalohovanie@priateliazeme.sk

Kontaktujte nás, ak máte záujem o viac informácií o odpadoch, kompostovaní alebo inej téme súvisiacej s odpadmi a toxickým znečistením, alebo navštívte naše internetové stránky.

**Priatelia
Zeme
SPZ**

P. O. BOX H – 39, 040 01 Košice
Telefón: 0903 772 323
E-mail: spz@priateliazeme.sk
www.priateliazeme.sk/spz
www.kompost.sk
Č. účtu: 4350054728/3100

www.nulaodpadu.sk/somzazalohovanie

www.facebook.com/somzazalohovanie

Vytlačené na 100 % recyklovanom papieri. ♻️

Foto: archív Priateľov Zeme a pixabay.com.

Vydali Priatelia Zeme - SPZ v decembri 2019.

**Priatelia
Zeme
SPZ**

ZÁLOHOVANIE

jednorazových obalov z nápojov

Takmer polovica zo všetkých PET fliaš na Slovensku skončí na skládkach, v spaľovniach a odhodaná v našich lesoch, riekach... Znečisťujú prírodu, ohrozujú zvieratá aj nás.

V krajinách, kde zálohujú, takýto problém nemajú - takmer všetko zrecykľujú.

Postavme sa aj my za zálohovanie!

Čo je zálohovanie?

Zálohovanie PET fliaš a plechoviek, presnejšie zálohovanie jednorazových nápojových obalov je odovzdávanie obalov z nápojov, ktoré sme zakúpili, naspäť do predajní, ktoré nám pri vrátení obalu vyplatia peňažnú čiastku podľa počtu obalov (podobne ako do obchodov vraciame sklenené fľaše od minerálok, piva, sirupov a pod.). Doteraz sa obaly z nápojov triedili pre recykláciu, napriek tomu končí veľké množstvo týchto obalov v prírode a predstavuje tak znečistenie, s ktorým si príroda neporadí. PET fľaše a plechovky lemujú cesty, turistické chodníky, brehy riek a vodných nádrží, napr. len z vodnej nádrže Ružín vodohospodári za jeden rok odstránia takmer 1000 ton odpadu (náklady na čistenie cca 70000 €), z čoho veľkú časť tvoria práve PET fľaše. Nápojové obaly tvoria až tretinu objemu voľne pohodených odpadov v prostredí.

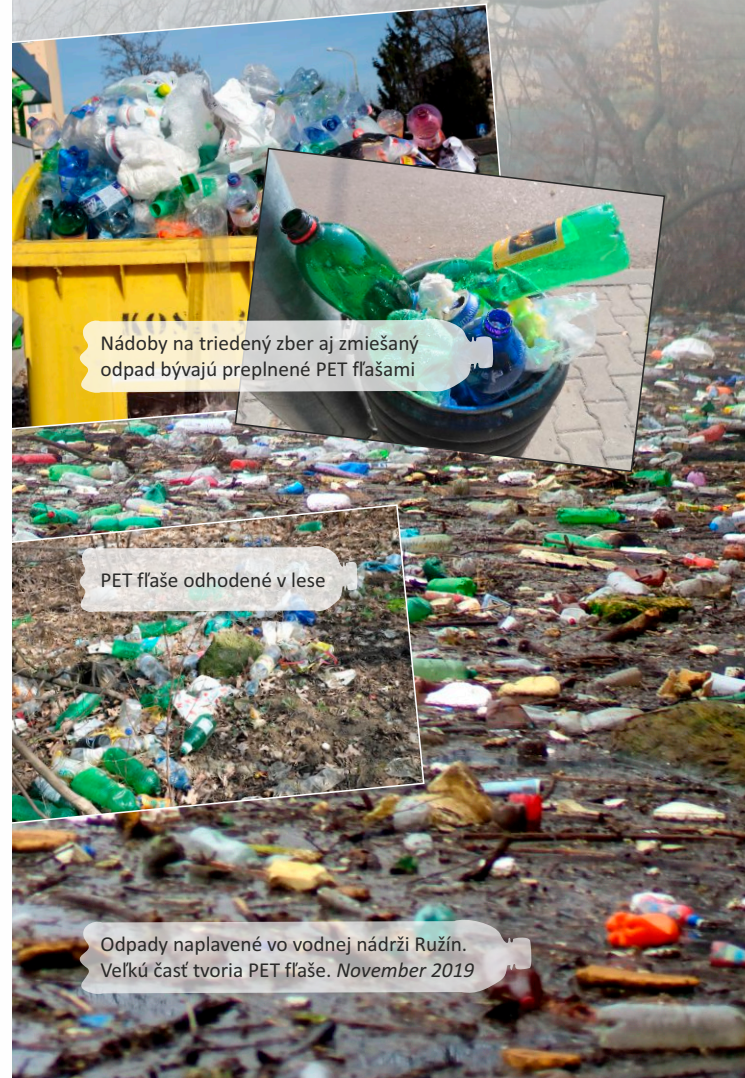
Pri súčasnom systéme triedeného zberu sa vyzbiera približne 62 % PET fliaš uvedených na trh v SR. Zvyšok, čo je takmer pol miliardy fliaš, je vyhodnený na skládky, spálený v spaľovniach a odhodený v prostredí. Spotreba nápojov pritom stúpa ročne o 4 %.

Podľa skúseností z krajín, kde zaviedli zálohovanie obalov už pred rokmi, tento krok výrazne zníži množstvo PET fliaš či plechoviek v prírode. Najefektívnejšie systémy vyzbierajú až 97 % nápojových obalov. Teda takmer všetky takéto obaly by namiesto toho, aby skončili ako odpad znečisťujúci naše životné prostredie, boli odovzdané v predajniach a následne zrecyklované.

Avšak, niektorí aktéri, zväčša obchodníci spochybňujú zálohovanie a snažia sa ho blokovať. Majú obavy z poklesu tržieb a preto sa snažia argumentovať rôznymi nepravdami. Preto je potrebné vytvoriť protiváhu tejto skupine, v podobe hlasu podpory zálohovaniu od verejnosti.

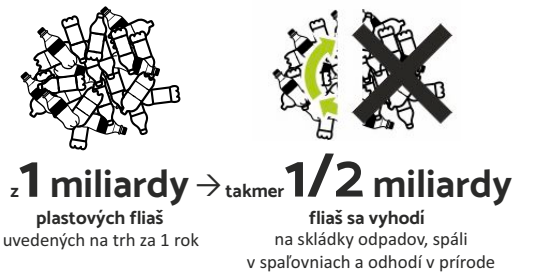
Sme presvedčení, že tak ako v iných krajinách, kde zálohovanie obalov úspešne funguje, aj na Slovensku sa nám podarí prekonať počiatočné problémy so zavedením tohto systému. Odmenou nám budú čistejšie okolie, lesy, v ktorých sa nebudú povaľovať odhodené PET fľaše či plechovky, rieky a jazerá, ktoré nebudú pokryté tonami plastových fliaš.

Fakty o prínosoch zálohovania

- Zálohovanie znižuje odhadzovanie nápojových obalov až o 95 %, čo sa významne prejaví na znížení znečistenia krajiny nezákonne pohodeným odpadom.
- Vyzbiera sa viac čistejšej suroviny a priblížime sa k obehovému hospodárstvu.
- Odstráni sa krížové financovanie triedeného zberu.
- Nakladanie s nápojovými obalmi zaplatia tí, ktorí ich používajú, čo je spravodlivé.
- Zlepší sa evidencia nápojových obalov.
- Zálohovanie nezlikviduje v súčasnosti zavedený triedený zber plastov, naopak, v zberových nádobách sa uvoľní priestor pre triedenie iných druhov plastov.
- Zavedenie zálohovania nezruinuje obchodníkov. Tí si to samozrejme započítajú do nákladov. Pre spotrebiteľa sa podľa prepočtov zvýši cena o 1,1 centa na fľašu.

SÚČASNÝ SYSTÉM S TRIEDENÝM ZBEROM

NAVRHOVANÝ SYSTÉM SO ZÁLOHOVANÍM A TRIEDENÝM ZBEROM

